

การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

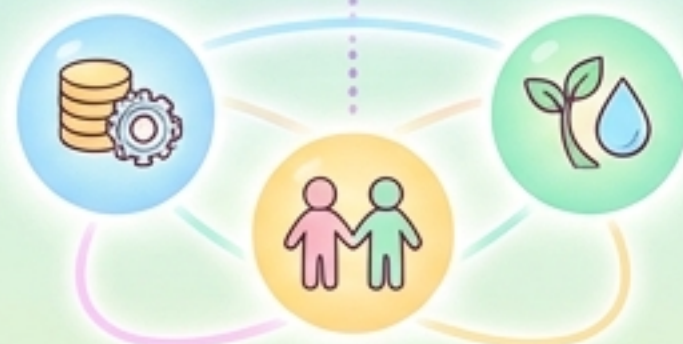
รายวิชา SOI2305 โลกศึกษา

ผศ.ดร.สุทธิพร แทนทอง

มุ่งตอบสนองความต้องการมนุษย์: ทั้ง ปัจจุบัน และ อนาคต

ให้ความสำคัญกับความสมดุล:
เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

กฎเหล็ก:

ไม่สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ
โดยหลักกับความเสื่อมโทรมของ
สังคมและทรัพยากรธรรมชาติ

ความรับผิดชอบ:
ทุกภาคส่วนต้องร่วมกัน

นิยามโดย Brundtland Commission

Present Generation

การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้ความสามารถของคนรุ่นอนาคตในการตอบสนองความต้องการของตนเองลดลง

Future Generation

การพัฒนาปัจจุบันควบคู่กับการคำนึงถึงอนาคต

1. เศรษฐกิจ

เติบโตมีคุณภาพ
กระจายรายได้และโอกาสเป็นธรรม
สร้างประโยชน์ต่อประชาชนวงกว้าง

2. สังคม

พัฒนาความรู้และทักษะ
ส่งเสริมอาชีพ
สร้างสังคมคุณภาพแห่งการเรียนรู้

3. สิ่งแวดล้อม

ใช้ทรัพยากรไม่เกินขีดพื้นตัว
ควบคุมมลพิษ
ลดพึ่งพาทรัพยากรจำกัด
ใช้พลังงานมีประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจ + สังคม + สิ่งแวดล้อม = การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. อนุรักษ์ทรัพยากรฯ

ลดการใช้เกินจำเป็น
รักษาสมดุลระบบนิเวศ

3. เติบโตทางเศรษฐกิจ

มุ่งประโยชน์ระยะยาว
คำนึงถึงผลกระทบสังคม
และสิ่งแวดล้อม

2. สร้างความเสมอภาค

ลดความเหลื่อมล้ำ
สร้างโอกาสเข้าถึงทรัพยากร/บริการ

4. กรอบกำหนดนโยบาย

แนวทางแผนพัฒนาประเทศ
เชื่อมโยงเป้าหมาย SDGs

เป้าหมายร่วม
ของประชาคมโลก
มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย

ขอบเขต
มุ่งแก้ไขปัญหาโลกแบบ
องค์รวม
(เศรษฐกิจ, สังคม,
สิ่งแวดล้อม)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (SDGs)

คติพจน์หลัก
ครอบคลุมทุกคนและ
ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

การปฏิบัติ
นำไปปรับใช้ให้สอดคล้อง
กับบริบทของแต่ละประเทศ

1. วจดความยากจน

2. วจดความหิวโหย

3. สุขภาพ/
ความเป็นอยู๋ที่ดี

4. การศึกษาที่มี
คุณภาพ

5. ความเท่าเทียม
ทางเพศ

6. น้ำสะอาด/
สุขาภิบาล

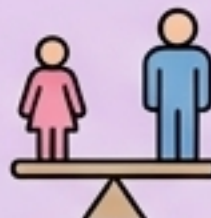
7. พลังงานสะอาด

8. งานที่มีคุณค่า/
เศรษฐกิจโต

9. อุตสาหกรรม/
นวัตกรรม

10. ลดความเหลื่อมล้ำ

11. เมือง/ชุมชนยั่งยืน

12. ผลิต/บริโภคยั่งยืน

9. อุตสาหกรรม/
นวัตกรรม

12. ผลิต/
บริโภคยั่งยืน

13. รับมือสภาพ
ภูมิอากาศ

14. ทรัพยากร
ทางทะเล

15. ระบบนิเวศบนบก

16. สันติภาพ/ยุติธรรม

17. ความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนา

ประเด็นสำคัญ: พัฒมาจากเน้น
สิ่งแวดล้อม อย่างเดียว สู่การเชื่อมโยง
เศรษฐกิจ + สังคม + สิ่งแวดล้อม
เข้าด้วยกัน

1972:
ประชุมสตอกโฮล์ม
(เน้นสิ่งแวดล้อมมนุษย์)

1987:
รายงาน Brundtland
(เสนอแนวคิดยั่งยืน)

1992:
Earth Summit
ที่รีโอเดจาเนโร

2000:
กำหนด MDGs
(เป้าหมายสหัสวรรษ)

2012:
ประชุม Rio+20
(ผลักดัน SDGs)

2015:
UN รับรอง 17 SDGs
(กรอบ ค.ศ. 2015–2030)

ประชาชน

ภาครัฐ

ภาคเอกชน

ภาคการศึกษา

ไทยนำ SDGs
ขับเคลื่อนประเทศ

เชื่อมโยง
ยุทธศาสตร์ชาติ
สู่บริบทไทย

ภาคประชาสังคม

ชุมชน

เน้นสร้างสมดุล: เศรษฐกิจ ↔ สังคม ↔ สิ่งแวดล้อม

ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก

อาการหลัก: ก๊าซเรือนกระจก
และอุณหภูมิเฉลี่ยโลกเพิ่มสูงขึ้น

สเกลผลกระทบ: สะเทือนตั้งแต่
ระดับโลกถึงระดับท้องถิ่น

ระบบที่เสียหาย: ระบบธรรมชาติ,
เศรษฐกิจ, สังคม, คุณภาพชีวิต

ผลกระทบต่อไทย (Preview):
ภัยแล้ง, น้ำท่วม, เกษตรกรรม,
พื้นที่ชายฝั่ง, การท่องเที่ยว

ทำให้สมดุลภูมิอากาศ

ก๊าซ CO_2 , CH_4 , N_2O
เพิ่มสูงขึ้น

เกิดจากกิจกรรมมนุษย์ (เชื้อเพลิงฟอสซิล,
ขนส่ง, ใช้ที่ดิน, เกษตร, อุตสาหกรรม)
ทำให้สมดุลภูมิอากาศเสีย

เปลี่ยนแปลงรูปแบบและความรุนแรง ของธรรมชาติ

ภัยแล้ง, น้ำท่วม, ฝนตกหนัก, พายุ,
คลื่นความร้อน, กระทบชายฝั่ง
→ สร้างความเสียหายต่อชีวิต
ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจ

1. กิจกรรมมนุษย์ & ก๊าซเรือนกระจก:
 เพาไหม้ฟอสซิล, คมนาคมขนส่ง,
 ผลิตพลังงาน

2. ตัดไม้ทำลายป่า & เปลี่ยนการใช้ที่ดิน:
 พื้นที่ป่าลดลง, ลดความ
 สามารถการดูดซับ CO₂

3. อุตสาหกรรมและการเกษตร:
 กระบวนการผลิต, ปศุสัตว์,
 ปศุสัตว์, ทำนาข้าว, ใช้ปุ๋ย,
 จัดการของเสีย

1. ภัยแล้งและอุทกภัยรุนแรงมากขึ้น

ฝนแปรปรวน (เอลนีโญ/ลานีญา)
กระทบการใช้น้ำ (ภัยแล้ง) และ
ทำลายบ้านเรือน/โครงสร้าง (น้ำท่วม)

2. ผลกระทบต่อเกษตรกรรม

ฝนไม่แน่นอน ผลผลิตลดลง กระทบคุณภาพและต้นทุน

เกษตรกรต้องปรับตัว → กระทบความมั่นคงทางอาหารและรายได้

3. ผลกระทบต่อชายฝั่งทะเลและการท่องเที่ยว

ไทยมีชายฝั่งและเกาะมากจึงมีความเสี่ยงสูง

ชายฝั่ง:

- น้ำทะเลสูงขึ้น & กัดเซาะชายฝั่ง
- น้ำเค็มรุกล้ำพื้นที่เกษตรและทรัพยากรน้ำ
- ระบบนิเวศชายฝั่งพังทลาย

การท่องเที่ยว:

- ปะการังฟอกขาว
- ภูมิทัศน์ชายฝั่งถูกทำลาย, พายุรุนแรง
กระทบกิจกรรม

กระทบเศรษฐกิจที่พึ่งพา
การท่องเที่ยวอย่างหนัก

เป้าหมายสูงสุด:

การพัฒนาที่ยั่งยืนคือ
ความสมดุล (เศรษฐกิจ
สังคม สิ่งแวดล้อม)
ขับเคลื่อนด้วย SDGs
(2015-2030)
เพื่อคนปัจจุบันและอนาคต

ความท้าทายหลัก:

การเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ
ส่งผลกระทบ
เป็นลูกโซ่ต่อธรรมชาติ
เศรษฐกิจ และ
คุณภาพชีวิต

ทางออก: จำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือและการปรับตัวของทุกภาคส่วน
เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาปัจจุบันกับความมั่นคงในอนาคต